

2025-10-27

Jämställdhetsmyndigheten

info@jamstalldhetsmyndigheten.se

Diarienummer: 25/00708-0001

Arbetsmarknadsdepartementet

a.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia a.arm@regeringskansliet.se

Diarienummer A2025/00628

JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS REMISSVAR PÅ BETÄNKANDET EN ARBETSMILJÖSTRATEGI FÖR ETT FÖRÄNDRATS ARBETSVLVIV, SOU 2025:73

Sammanfattning

- Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag kring prioriterade områden och frågor i delmålen, att en nationell samordningsfunktion för arbetsmiljö inrättas samt uppföljning av arbetsmiljöstrategin. Utredningens förslag på struktur är logisk. Vi bedömer att den kommer underlätta för aktörer att omsätta strategin i praktiken.
- Jämställdhetsmyndigheten delar utredningens bedömning att svensk arbetsmarknad behöver ett stärkt fokus på jämställdhet, jämlikhet och inkludering. Vi tillstyrker därför att utredningen synliggör att kvinnor och män i olika grupper möter olika arbetsvillkor och arbetsmiljöer på svensk arbetsmarknad.
- Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens ambition att integrera jämställdhetsaspekter i samtliga delmål. För att göra det fullt ut behöver jämställdhetsperspektivet dels inkluderas i fler av strategins målområden, dels omfatta perspektiv på mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
- För att genomföra strategin ändamålsenligt behöver den föreslagna nationella samordningsfunktionen samt de myndigheter och aktörer som arbetar med eller får uppdrag kopplat till strategin ha en jämställdhetsintegrerad verksamhet.
- Strategin sätter upp tydliga mål kopplat till ökad jämställdhet och för att realisera dessa behöver de aktörer som ska genomföra strategin beakta jämställdhetsperspektivet i sina verksamheter och i hur aktiviteter och uppdrag utformas.

Synpunkter enligt utredningens disposition

4.2.1 Prioriterade områden och frågor inom ett hållbart arbetsliv (delmål 1)

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag att behålla delmål 1 om ett hållbart arbetsliv i arbetsmiljöstrategin för 2026–2030. Vi är positiva till att utredningen synliggör att arbetsmiljö behöver beaktas i kompetensförsörjningen. Målbilden kan få positiva effekter på ekonomisk jämställdhet och jämställd hälsa på arbetsmarknaden. Jämställdhetsmyndigheten har tidigare betonat att i högre utsträckning

koppla samman utmaningarna med kompetensförsörjning på svensk arbetsmarknad med bristande arbetsmiljö i yrken och branscher där kvinnor är i majoritet.¹

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag om ett nytt fokus på elevers och studerandes arbetsmiljö. Det är viktigt att även detta område genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Dessa frågor kräver ett aktivt jämställdhetsarbete eftersom kvinnor och män, tjejer och killar, möter olika typer av utmaningar och villkor också i skolmiljön vilket får negativa konsekvenser för hälsa och välmående.²

4.2.2 Prioriterade områden och frågor inom ett hälsosamt arbetsliv (delmål 2)

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag till utformning av delmål 2 i strategin. Delmålet behöver omfatta aspekter av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Mäns våld mot kvinnor är såväl ett samhällsproblem som en arbetsgivarfråga. Arbetsgivare har ett ansvar att förebygga ohälsa och sjukskrivningar. Att vara utsatt för våld eller utöva våld kan få konsekvenser för arbetet, påverka andra på arbetsplatsen och leda till högre sjukskrivningar. Jämställdhetsmyndigheten har tidigare konstaterat att öka kunskapen om våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck för alla på arbetsplatsen samt inkludera området i det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig väg att minska konsekvenserna för arbetsplatsen, bidra till att förebygga ohälsa och minska sjukfrånvaron.³ Det våldsförebyggande arbetet behöver adresseras i strategin, förslagsvis i målområdet om att minska sjukfrånvaron genom ett mer strategiskt arbete för hälsofrämjande arbetsplatser.

4.2.3 Prioriterade områden och frågor inom ett tryggt arbetsliv (delmål 3)

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag till utformning av delmål 3 i strategin. Det är positivt med en struktur där områden *en god arbetsmiljö är en jämställdhetsfråga* samt *arbetsmiljöreglerna bör ses över ur ett jämställdhetsperspektiv* utgör centrala utgångspunkter för hela strategin.

Det föreslagna nya området, *arbetslivskriminalitet skapar en parallell arbetsmiljö*, behöver också beakta jämställdhetsperspektivet. Att kvinnor och män förekommer, och i det här fallet utnyttjas, i olika branscher behöver vara synligt i frågan om arbetslivskriminalitet. Hur kvinnor och män utnyttjas skiljer sig ofta åt och sker utifrån olika syften. Det kräver att hjälp- och stödåtgärder anpassas utifrån det.

4.2.6 Prioriterade områden och frågor inom ett innovativt arbetsliv (delmål 4)

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag till utformning på ett nytt delmål 4. Det är positivt att utredningen belyser att det finns skäl att följa utvecklingen av distansarbete ur ett jämställdhetsperspektiv. Vi efterfrågar fler analyser av distansarbetets påverkan på jämställdheten. I sådana analyser är det viktigt att beakta att distansarbete är en riskfaktor för våldutsatta. Därför är det viktigt att inkludera

¹ Jämställdhetsmyndigheten (2023:11). *Så ska fler välja jobb i välfärden. Förslag för att motverka könsbundna studie- och yrkesval*. Rapport 2023:11.

² Jämställdhetsmyndigheten (2023:16). *Ogiltig frånvaro för jämställdheten. En uppföljning av det jämställdhetspolitiska delmålet om en jämställd utbildning*. Rapport 2023:16.

³ Jämställdhetsmyndigheten (2025:3) *Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck – en arbetsplatsfråga. Att inkludera våld i det systematiska arbetsmiljöarbetet*. Rapport 2025:3.

perspektiv på mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer i kommande analyser kopplat till arbetsmiljö och distansarbete.

Ett annat centralt område i delmålet om ett innovativt arbetsliv är den gröna omställningen. Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens perspektiv att inkludera arbetsmiljö, jämställdhets- och jämlikhetsfrågor i strategier och insatser för den gröna omställningen.

4.3.3 En nationell samordningsfunktion för arbetsmiljö inrättas

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag att en nationell samordningsfunktion för arbetsmiljö inrättas. Det är viktigt att verksamheten är jämställdhetsintegrerad. Funktionen ska enligt utredningens förslag bistå regeringen att genomföra strategin och säkerställa att de utpekade prioriteringarna genomförs effektivt och att de kan följas upp på ett systematiskt sätt. Det är avgörande att funktionen har sak- och metodkompetens och förutsättningar finns för att omsätta detta i praktiken och i stödet eftersom utredningen föreslår att strategin ska genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv inom samtliga delmål.

4.3.4 Uppföljning av arbetsmiljöstrategin

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag att Statskontoret får i uppdrag att följa upp den nya arbetsmiljöstrategin i sin helhet. Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker att utredningen lyfter fram att följa upp de centrala utgångspunkterna för strategin såsom arbetets bidrag för ökad jämställdhet, inte bara delmålen.

För Jämställdhetsmyndigheten

Peter Vikström
Avdelningschef

Malin Allert, Sofia Lindbom
Utredare

I ärendets slutliga handläggning har enhetscheferna Jens Sandahl och Line Säll deltagit.